

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum prophetia sit naturalis? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

consideratur in suo presenti, prout subditur præfati-
tæ diuinæ, vt in primo dictum est *.

q. 14. ar.
13. ad 2.

QVÆST. CLXXII.

De causa prophetia, in sex articulos diuisa.

D Einde considerandum est de causa prophetia.

- ¶ Et circa hoc quærentur sex :
- ¶ Primo, vtrum prophetia sit naturalis ?
- ¶ Secundo, vtrum sit à Deo mediantibus angelis ?
- ¶ Tertio, vtrum ad prophetiam requiratur dispositio naturalis ?
- ¶ Quarto, vtrum requiratur bonitas morum ?
- ¶ Quinto, vtrum sit aliqua prophetia à dæmonibus ?
- ¶ Sexto, vtrum propheta dæmonum aliquando dicant verum ?

ARTIC. I.

Vtrum prophetia possit esse naturalis ?

818 **A**d primum sic proceditur. Videtur, quod propheta possit esse naturalis. Dicit enim * Gregorius in quarto dialogorum, quod ipsa aliquando animarum vis sua subtilitate aliquid præuidet. Et * Augustinus dicit in 12. super Genes. ad litteram, quod anima humane, secundum quod à sensibus corporis abstracta, competit futura præuidere. Hoc autem pertinet ad prophetiam. Ergo anima naturaliter potest esse qui prophetiam.

¶ 2 Præterea, Cognitio anime humane magis in vigilando, quam in dormiendo. Sed in dormiendo quidam naturaliter præuident quædam futura, vt patet per Philosophum * in libro de somno & vigilia. Ergo multo magis potest homo naturaliter futura præcognoscere.

¶ 3 Præterea, Homo secundum suam naturam est perfectior animalibus brutis. sed quædam animalia bruta habent præcognitionem futurorum ad se pertinentium, sicut formicæ præcognoscunt pluuia futura: quod patet ex hoc, quod ante pluuiam incipiunt granam in foramen reponere. Et similiter etiam pisces præcognoscunt tempestates futuras: vt perper-

infr. a 3.
cor. et ve
vi. q. 12.
art 3. &
ar. 4 cor.
* lib. 4. c.
26. in pr.
† li. 12. c.
13. fo. 3.

in lib. de
diuinat.
per som-
nium, c. 2.

ditur
Ergo
re pos
pheta
¶ 4
tia defi
prophe
Sed
quod p
SE
enim v
tia, se
Dei hon
dono S
RE
dictum
turi de
seipis.
Præcog
seipis,
tati sum
Et ideo
natura
in suis
ne, etia
nitatem
rum ord
uit. Et
in homi
statim a
cognosc
decimo
tate ani
nacionis
quione
in omni
narum
colunt

dicitur ex eorum motu: dum loca tempestuosa declinant. Ergo multo magis homines naturaliter præcognoscere possunt futura ad se pertinentia, de quibus est propheta. Est ergo propheta à natura.

¶ 4 Præterea, Proverb. 29. dicitur, Cum propheta defecerit, dissipabitur populus: & sic patet quòd propheta est necessaria ad hominum cõseruationem. Sed natura non deficit in necessarijs. Ergo videtur, quòd propheta sit à natura.

SED contra est, quòd dicitur 2. Petr. 1. Non enim voluntate humana allata est aliquando propheta, sed Spiritu sancto inspirante locuti sunt sancti Dei homines. Ergo propheta non est à natura, sed ex dono Spiritus sancti.

RESPONDEO dicendum, quòd sicut supra dictum est, prophetica præcognitio potest esse de futuris dupliciter. Vno modo secundum quòd sunt in seipsis. Alio modo secundum quòd sunt in suis causis. Præcognoscere autem futura secundum quòd sunt in seipsis, est proprium diuini intellectus: cuius æternitati sunt omnia præsentia, vt in primo dictum est. Et ideo talis præcognitio futurorum non potest esse à natura, sed solum ex reuelatione diuina. Futura verò in suis causis possunt præcognosci naturali cognitione, etiam ab homine: sicut medicus præcognoscit sanitatem vel mortem futuram in aliquibus causis, quorum ordinem ad tales effectus experimento præcognouit. Et talis cognitio futurorum potest intelligi esse in homine dupliciter à natura. Vno modo, sic quòd statim anima ex eo quòd in seipsa habet, possit præcognoscere futura. Et sic sicut Augustinus dicit duodecimo super Genesim, ad litteram, quidam volunt animam humanam habere quamdam vim diuinationis in seipsa. Et hoc videtur esse secundum opinionem Platonis, qui posuit, quòd animæ habent omnium rerum cognitionem per participationem earum: sed ista cognitio obnubilatur in eis per coniunctionem corporis, in quibusdam tamen plus

* 9 præc. a. 6. ad 2.

* 1 p. 9. 14 ar. 13.

* li 12. c. 13. in pr. to. 3. in dial. 6 de rep. vel de in Ho, a mo

in quibusdam verò minus, secundum corporis partem diuersam. Et secundum hoc posset dici, quòd homines habentes animas non multum obtenebratas et corporum vnione, possunt talia futura præcognoscere secundum propriam scientiam. Contra hoc autem obij-

cit * August. Cur non semper possit vim diuinationis habere anima, cum semper velit? Sed quia verus esse videtur, quòd anima ex sensibilibus cognitionem accipit, secundum sententiam Aristotelis. vt in primo dictum est: ideo melius est dicendum alio modo, quòd præcognitionem talium futurorum homines non habent, sed acquirere possunt per viam experimentalem in qua iuuantur per naturalem dispositionem: secundum quod in homine inuenitur perfectio virtutis imaginatiuæ, & claritas intelligentiæ. Et tamen hæc cognitio futurorum differt à prima, quæ habetur a reuelatione diuina dupliciter. Primo quidem, quia prima potest esse quorumcumque euentuum, & immutabiliter. Hæc autem præcognitio, quæ naturaliter haberi potest, est circa quosdam effectus, ad quos se potest extendere experientia humana. Secundo, quia prima propheta est secundum immobilem veritatem non autem secunda; sed potest ei subesse falsum. Prima autem præcognitio propriè pertinet ad prophetiam, non secunda: quia sicut supra * dictum est prophetica cognitio est eorum quæ naturaliter est humanam cognitionem. Et ideo dicendum est prophetia simpliciter dicta, non potest esse à natura, sed solum ex reuelatione diuina.

Ad primum ergo dicendum, quòd anima quando abstrahitur à corporalibus, aptior redditur ad percipiendum influxum spiritualium substantiarum, etiam ad percipiendum subtiles motus, qui ex actionibus naturalium causarum in imaginatione humana relinquuntur: à quibus percipiendis anima occupatur, cum fuerit circa sensibilia occupata. Et idem Gregorius dicit, quòd anima, quando appropinquat ad mortem, præcognoscit quædam futura, subtiliter

94. pra.
n. 1. cor.

ii. 4. dial.
c. 26.

sua natura: prout scilicet percipit etiam modicas impressiones, aut etiam cognoscit futura, revelatione angelica, non autem propria virtute: quia vt * Aug. dicit 12. super Genes. ad literam, Si hoc esset, tunc haberet quocumque vellet in sua potestate futura præcognoscere: quod patet esse falsum.

c. 12. non longe a princ. 10. mo. 3.

Ad secundum dicendum, quod cognitio futurorum, quæ fit in somnijs, est aut ex revelatione spiritualium substantiarum, aut ex causa corporali: vt * dictum est, cum de diuinationibus ageretur. Vtrunque autem melius potest fieri in dormientibus quam in vigilantibus: quia anima vigilantis est occupata circa exteriora sensibilia: vnde minus potest percipere subtiles impressiones vel spiritualium substantiarum, vel etiam causarum naturalium. Quantum tamen ad perfectionem iudicij, plus viget ratio in vigilando, quam in dormiendo.

2. 2. 4. 6.

Ad tertium dicendum, quod bruta etiam animalia non habent præcognitionem futurorum euentuum, nisi secundum quod ex suis causis præcognoscuntur, ex quibus eorum phantasie mouentur, magis quam hominum: quia phantasie hominum, maxime in vigilando, disponuntur magis secundum rationem, quam secundum impressionem naturalium causarum. Ratio autem facit in homine multo abundantius id, quod in brutis facit impressio causarum naturalium: & adhuc magis adiuuat hominem diuina gratia prophetias inspirans.

Ad quartum dicendum, quod lumen propheticum se extendit etiam ad directiones humanorum actuum. Et secundum hoc prophetia necessaria est ad populi gubernationem, & præcipue in ordine ad cultum diuinum, ad quem natura non sufficit, sed requiritur gratia.